

مسالك المحسنين

تأليف

عبد الرحيم مالبوف

www.ketab.ir

سرسامه	طالبوف، عبدالرحيم بن ابوطالب، ۱۲۵۰ - ۱۳۲۹ ق.
عنوان و نام پدیدآور	مسالك المحيئين / نويستنده عبدالرحيم طالبوف
مشخصات نشر	تهران : اميد فردا، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهري	۳۳۹ ص
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۵۷۳۱-۹۰-۶ : ريال ۲۲۰۰۰۰
وضعيت فهرست نویسی	فيا
پادداشت	کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.
موضوع	داستان‌های فارسی -- قرن ۱۳ ق.
موضوع	Persian fiction -- 19th century
موضوع	نثر فارسی -- قرن ۱۳ ق.
موضوع	Persian prose literature -- 19th century
موضوع	ایران -- اوضاع اجتماعی -- قرن ۱۳ ق.
موضوع	Social conditions -- 19th century -- Iran
رده بندی کنگره	PI۲۷۲۰۱/۱۳
رده بندی دیویی	۵۰۰
شماره کاتالوگ ملی	۶۷

انتشارات امید فردا

مسالك المحيئين

عبدالرحيم بن ابوطالب

چاپ دوم : ۱۳۹۸

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

قیمت : ۴۲۰۰۰ تومان

نشانی : تهران - میدان انقلاب - ابتدای خ آزادی - ابتدای جبهه

جنوبی - کوچه دانشور - پلاک ۲ - واحد ۵

تلفکس : ۶۶۹۱۷۴۴۹ تلفن : ۶۶۹۱۳۵۶۸ - ۰۹۳۶۹۹۳۲۸۶۶

info@omidfarda.net

www.omidfarda.net

@nashreomidfarda

فهرست مطالب

۵	مقدمه‌ی ناشر
۸	مقدمه‌ی مولف
۲۶	مقدمه‌ی برکتنا، مسالک المحسنين
۸۳	مقدمه
۸۵	قسمت اول
۱۱۰	قسمت ثانی
۱۴۸	قسمت ثالث
۲۱۸	قسمت رابع
۲۸۲	قسمت خامس

مقدمه ی ناشر

کتاب مسالک الم حنین سفرنامه ای خیالی است که با گرتة برداری از کتابی به نام آخرین روز حکیم برشته ی سر همفری دیوی، دانشمند انگلیسی و یکی از بزرگترین علمای شیعه نوشته شده است. کتاب شرح سفر علمی عده ای جوان به قله ی دماوند است.

در خلال سفر این گروه آن ها مسائل اخلاقی، اجتماعی و تربیتی را میان خود مطرح و دانسته های خود را در هر مورد به شکل بحث و مناظره در میان رفقای سفر یا کسانی که در طول راه به آن ها برخورد می کنند مطرح می کنند و از این جهت به کتاب دیگر این نویسنده، یعنی کتاب احمدیه سبأت وارد.

بسیاری این کتاب را به خاطر نگارش و زیبایی شیوه بهترین اثر نویسنده می دانند، با وجودی که او تحصیلاتی به زبان فارسی نداشت، به لطف ذوق و قریحه ی فطری و در سایه ی انشای ساده و بی تکلف خود توانست سبک تازه و راه نویی در ادبیات عصر قاجار پدید آورد، به گونه ای که باید وی را یکی از بنیان گذاران نثر جدید فارسی به شمار آورد. عبدالرحیم طالبوف در سال ۱۲۵۰ قمری

در کوی سرخاب تبریز دیده به جهان گشود، در نوجوانی تبریز را ترک کرد و راهی تفلیس شد، در آنجا نزد فردی از خاندان شیبانی کاشان به اسم محمدعلی خان، که مقاطعه کاری می کرد، به کار مشغول شد و در ضمن کار به تحصیل زبان روسی و ادبیات آن پرداخت. وی توانست در پرتو تلاش و جدیت خود صاحب ثروتی شود و خود به مقاطعه کاری بپردازد. پس از کسب درآمد کافی از تفلیس با همسر و فرزندانش قفقاز شد و در «ترخان شوره»، مرکز حکومت داغستان، مقیم شد و تا پایان عمر در همان جا زیست. در روزگار ناصری او کوشید تا با قلم خود به بیدار کردن مردم یاری رساند. در نوشته های خود به روشنگری پرداخت، معایب استبداد و لزوم مشروطه را بیان می کرد. پس از پیروزی مشروطه خواهان از طرف مردم آذربایجان نماینده ی دوره ی اول مجلس شورای ملی شد ولی به رغم وعده همسرانشه رفتن به تهران خودداری کرد، اقوال چندی درباره ی نپذیرفتن نمایندگی از طرف او بیان می شود. اسماعیل یکانی دوستی او با میرزا علی اصغر خان اتابک و حامدین آزادی خواهان به وی را دلیل نپذیرفتن نمایندگی از طرف او می دانند زیرا نمی خواست همسو با مخالفان اتابک باشد. صادق مستشار الدوله و سید حسن غفران راه علت را در پیری و کم سویی چشم وی دانستند و جمعی را باور بر این است که به علت تکفیر عده ای از روحانیون و تحریم خوانش همین کتاب از طرف شیخ فضل الله نوری، به نوعی ناراضی و معترض بود و همین را بهانه ی نیامدن به تهران کرد. احمد کسروی با پیگیری او در انجام کار محافظه کار بودنش را دلیل رد نمایندگی می داند. به هر حال، براساس گواهی دوستان و نزدیکان، وی مسلمانی

پاک اعتقاد بوده و به سفر کعبه نیز رفته است. از خلال آثارش وی مردی میهن پرست، دیده می شود. در اواخر عمر بینایی اش کاستی گرفت و برای درمان راهی برلین شد، وی در ۱۳۲۸ (یا ۱۳۲۹ قمری) در تمرخان شوره، دیده بر جهان بست. از او فقط یک فرزند دختر، به اسم صنوا، بر جای ماند.

در این کتاب مواردی وجود دارد که ممکن است باعث پاره ای سوء برداشت ها شود، طالبوف از آنجا که تا حدودی به سبب نوشته هایش مورد طعن پاره ای از روحانیون ممعشرش قرار داشته، در کتاب خود گاه با انتقاد از آنان یاد کرده و گاه نیز به تحقیر از روحانیان با لفظ ملا اسم برده است. اگر چه کلمه ی ملا در لغت یعنی بسیار دان را نشان می دهد، اما توجه به دوران پر از کشاکش مشروطه، می توان این موارد را نوعی درگیر گمی نامید.

با توجه به رژیم حاکم بر ایران که پادشاهی بوده، نویسنده به دلیل طبع ملایم و میانه روی خود به دفاع از نظام سلطانی و مجدداً ان شاه عادل پرداخته که مبتنی به عصر نگارش اثر است.

ناشر بدون اینکه همسویی با مواضع کتاب داشته باشد، به سبب دلیل ارزش های تاریخی و ویژگی های نثری اثر آن را بازچاپ می کند. زیرا موجود بودن این گونه آثار در بازار نشر کتاب در ایران می تواند زمینه را برای بررسی های پژوهشی مهیا سازد.